

ඉතිහාසය

2 වැනි කොටස

ශ්‍රියා කුමාරසිංහ නවසිලන්තයේ සිට

කොළඹ පහළ වැව් දිසා ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේ දී

මේ නිවර්තනය උප්පන්නවය විසින් ඇති කරනු ලබන නාරිටික ව්‍යාකූලත්වය එමගින් ඇති කරන මානසික විකෘතියට හේතු විය. දෙසල පටක ලිහිල් ඒ ඒවායේ සංකෝචන ශක්තිය තුරන් වී ගොස් එහි ස්වභාවික ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වසාවාහි සංසරණය අධිපණ වීම හේතුවෙන් තුවාලයක් හෝ කුඩා සිරිමක් සුවපත් වීමට සැසඳෙන කාලයක් ගත වේ. ස්නායු පද්ධතිය පහසුවෙන්ම කෝප වන බැවින් ඉතා සුළු තර්ජනයක් වුවද නොසලකා හැරිය හොත් බොහෝ කරදර වීමට ඉඩ තිබේ.

දන්නා හඳුනන මිතුරෙකු නොමැතිව, දිවයින දැක බලා ගැනීමේ එකම ප්‍රමාණයක් යුතුව ලංකාවට පැමිණෙන සංචාරකයෙකු ඔහුගේ දෛනික පිටිතයේ බොහෝ දෙයින් අත්හිටි සිරිම සූදානම් ව පැමිණිය යුතුය. නගර එකක හෝ දෙකක සහ හෝටලයක හැරුණු විට, වචනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන්ම ඒවායේ අඩුව දැනගන්නේය. නානායම් යනුවෙන් හඳුන්වන ගොඩනැගිලි විශේෂයක් රජය විසින් පාලනය කරන නමුදු, ඒවා මගින් නියමිත තිරු බද්දක් යටතේ යාන්තමට මගීන්ගේ මුද්‍රිත අවශ්‍යතා සපුරා ලනු ලබයි. එතැනින් මෙහිට සාමාන්‍යයෙන් තමා සතුව ඇති සම්පත් මතම යැපෙන්නට සිදුවේ.

ඉදහිට කැමට ලැබෙන වචන, ම ඔප්පත්, කරුණිකයන්, දැල්ලන් හෝ මුදු ඉතිරියන්ගේ කිත්තර වැනි දෑ හැකි නගය හකුළුවා නොගැනීමට ඔහු පුරුදු විය යුතුය. ඔහු බැටළු මස් ඉල්ලා සිට, ඒ වෙනුවට අවිචාර දැමූ වචනවලින් ලැබුණ හොත් ඒ ගැන කලබල විය යුතු නැත. එය කිසිසේත්ම තරඟ නැති බවට මට ඔහුට සහතික විය නැකිය. නමින් සහ තලගොයින්, අනෙක විධි ගුප්ත රහස් කැටි වුන හා නානාප්‍රකාර දේ මුහු කල කලවම් වැසෙන්න වරින් වර ඔහුගේ ඉවසීම ද, එමෙන්ම දිරවීම ශක්තිය ද උරුග බලනු ඇත. කොළඹ ග්‍රෑන්ඩ් මරියන්ටල් හෝටලයේ ආහාර වට්ටේරු වල එවැනි දිසි දක්නට ලැබෙනු ඇතැයි මම අදහස් නොකරමි. නමුත් සොයා ගත හැකි හොඳම දේ මෙසය මත තබාගැනී සැලකිය හැකි එතරන පවා යාපන බැටළු මස් හැරුණු කොට මස් වෙළෙන්දා සපයන අතිකුත් මස් කැමට හුසුසුපුපු තත්වයේ පවතී. කළුකුම්, ගිනි කුකුළන්, වලි කුකුළන් සහ පෞර්වයන්, එමෙන්ම දුමුරු පාන්තයින් ස්කුති පුර්වකව

හා අතිරේකයකින් යුතුව අනුභව කල හැකිය. තාරා මස් එතරම් නොදැසයි නොකියමි. නමුත් පොදුවේ ගත් කල කළුමස් කුකුළා යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන චීර්නය හැරුණු විට ගෙවල ඇති කරන ඔහුගේ කුකුල් චීර්නයක් කැමට නොදැස. කොළඹදී ලැබෙන මුල්ලිගොනි සුප් (දෙමළ හාහාමේ මිලදු තන්ති) නැතහොත් ගම්මිරිස් සුප්, මිනි පිට අන් කිසිම තැනක නොලැබෙන තරම් රසවත්ය. මම එයට උරුරු මස් ටිකක්ද එක් කරමි. රසයෙන් අහර්ස වුවද උරුරු මස් සමහරවිට තද රතු පැහැතිය. හැම වල රස වැඩි කිරීම සඳහා උරුරු පේරුනියම් ගාක කන්නට දී

ඉන්දියාවේදී එක් මහත්මයෙකු උදැසන මුළුතැන් ගෙය පසු කර යැදී කෝකියා තමාගේ මේස් කුට්ටිමකින් එකක් කෝපි පෙරුණාය ලෙස පාවිච්චි කරනු දැක විස්මයට පත්විය.

දිනක් රස කැටිලි මෙසයට එවීම ප්‍රමාද බැවින් ඒවා සූදානම් කරන තැනට ගොස් බැඳ වීට කෝකියා හෙළුවෝ සිට සිය අමුඩ බෝට්ටුවේ ප්‍රධාන නම්බමින් සිටියේද.

ඇතැයි අනුමාන කල හැකිය. පෙරදිග සුප ගාස්තු රහස් පිළිබඳව ඉතා කිට්ටුවෙන් විමසීම එතරම් නුරුණු හැතැයි සිතමි. ඉන්දියාවේදී එක් මහත්මයෙකු උදැසන මුළුතැන් ගෙය පසු කර යැදී කෝකියා තමාගේ මේස් කුට්ටිමකින් එකක් කෝපි පෙරුණාය ලෙස පාවිච්චි කරනු දැක විස්මයට පත්විය. කල වරදට වනා සමඟ ඇසෑදී සිටි කෝකියා මේස් කුට්ටිම අපවිත්‍ර වී නොවිබුණා නම් තමා එය කෝපි පෙරුන්නට පාවිච්චියට නොගන්නා බව තරයේ කියා සිටියේද. තවත් එක් නෝනා කෙනෙක් ප්‍රධාන සාදන විට පාවිච්චි කිරීම සඳහා දෙන වන්ඩු දේද සෑම එකක්ම පාහේ අතුරුදහන් වන බවට නැවත දේදී නොදැනුවී සිටා ගන්නාය. දිනක් රස කැටිලි මෙසයට එවීම ප්‍රමාද බැවින් ඒවා සූදානම් කරන තැනට ගොස් බැඳ වීට කෝකියා හෙළුවෝ සිට

සිය අමුඩ ලේන්සුවේ ප්‍රධාන නම්බමින් සිටියේද. තවත් එක් නෝනා කෙනෙකුට ඇතේ කෝකියා පස් මාපට ඇතිල්ලේ නියපොන්න මත තරමක බට්ටු ගලියක් රඳවා, ඉන් ටිකෙන් ටික ගෙන පාන් පෙති වල තවරමින් සිය ස්වාමිදුව වෙනුවෙන් කෑම සූදානම් කරනු දැක ගන්නට ලැබුණාත් සත් මුලින්ම පහව ගියේද. මේවායින් ගත හැකි උපදේශය නම් මෙසය මත සූදානම් කර ඇති දේ සමහරකියෙන් ඒවායින් ඒ මොහොතේ ගත හැකි ප්‍රයෝජනය ගැන විනා ඊට පෙර සිදුවී ඇතැයි අනුමාන කල හැකි දේ ගැන සිතීම නුවණට නුරු නොවන බවය.

සත්තකින්ම, හඳුන්වා දීමේ ලිපියකින් පමණක් සන්නද්ධවී, එය ඉදිරිපත් කිරීමෙන් තමා වෙනුවෙන් බංගලාචක දොර ඇරවා ගන්නා අමුත්තෙකුට පිටිය යනු වෙහස් දෙයකි. ලංකාවේ වෙළෙන්දන්ගේ සහ වතු නිමියන්ගේ අමනෙකුක සන්නාර පිළිබඳව කල්පයක් දැනී. එමෙන්ම හේ හෝ කෝපි වර්තන තාවකාලිකව නවාතැන් ගැනීම ප්‍රීතිදායක හැගීමකින් යුතුව ආපසු හැරී බැලිය හැකි අන් දැකීමකි. බොහෝ වතු බංගලාචක දුර්වලතිය පසුතල කේන්ද්‍ර ගත කොට ගොඩ නගා තිබේ. මම ටික කලක් මහා බට්ටරු තැන්ගේ අවුත් ඇතට පෙරදිග සහ පතන හා තනා බිම වැටී ප්‍රතිමුඛ ව උසින් පිටිවා තිබුණු එක් බංගලාචක නැවතී සිටියේම. එය ගලින් බැඳී තනි මහලකින් යුතු එකකි. උණ පදුරු, යුකලිප්ටස් ගස් සහ රොඩොඩෙන්ඩ්‍රන්, කොන්වෝල්වුලි, රෝස ඇතුළු තවත් දහසකුත් එකක් විසිතුරු මලින් වටවූ එම බංගලාචක මුහුරු බරාදයන්ගෙන් සහ සිසිල් වානාශ්‍රයන් සුසැදී කෑමට වලින් සමන්විත විය. එම දුර්වලතිය නම් කිසි දිනක අමතක නොවන්නකි. නැවත වරක් නගරයේ නොසැන්සුන් ගාල හෝටලයට මුහුණ දිය යුතු කාලය එළඹෙන බව බියෙන් යුතුව සිහිපත් කරමින් කොපමණ වාර ගණනක් මා ඒ පියකරු දසුන දෙස බලා සිටින්නට ඇද්ද?

ඒ සියල්ලටම වඩා නිමිදුරි උදය කාලය කෙරෙහි වමන්කාර ජනකද? අප්පු නැතහොත් කොල්ලා මගේ දොර ඇසෑදී එළු තල් කොල පදුරුක තවමත් සුවසේ සිදුන අතරවාරයේ මම හෙමිතිට බරාදයට බිසින. හිරු පායන්නට පෙර මේ නියැදුම පැස් අත එපිට පහන් බිමේ ගල්පර ඇතිරු යනන මස්සේ පෙණා බුබුළු දමමින් වේගවත් ගමනින් නුවර බලා ඇදෙන කොන්මලේ ගත නගන සිලි සිලිය

හැරෙන්නට අන් කිසිම හඬක් ඇසෙන්නට නැත. අවට වාතය ලිලි, රෝස සහ සුපු මල් සුවදින් බර්වී ඇත. ලා රෝස පැහැති බෝගන්ටිලා මල් පෙති මත පිහි බිඳු මුතු කැට මෙන් දිලියෙයි. තවම නිදිබර සේ පෙනෙන සොබා දහමේ ශාන්ත සුන්දරත්වය දෙස අප බලා සිටින අතරවාරයේ, තරු මලානික වී ගොස් ස්පන්දනය වෙමින් නැති එන ඉපේ පළමු රත්වත් කිරණ පොදි ඇස් විචලන තරම් දීප්තිමත් පැහැයෙන් යුත් හොලිහොක් ගස් මුදුන් මත සහ අනු අන පතිත වෙයි. ඒ අතර නොතින්මුහු ලේනෙක් තරමක් ඇතිත් පිහිටි පැහැයට අනෙකියා ගොමුවක සිට අප දෙස එබී බලයි. පොල් කිවෙහක් පැහැදිලි උස් හඬකින් ලෝකයට හෙට සුබ දවසක් ගියක ස්වර රටා මවයි. කොල පැහැති කටුස්සෙක් සිය උදේ ආහාරය සඳහා නියම වෙලාවට වේගයෙන් රූවා ගෙන යයි. අසුරු සැණින් දවස උදා වෙයි. දිවාකරයේ පළමු මුඛබන්දන සමගම රාත්‍රිය වෙමින් පැහැසු ඇදී යයි.

සැන්දෑ කාලයද සුන්දරත්වයෙන් ඊට දෙවැනි නොවේ. මුහුදු අද්දර ගත කල එවන් එක් මොහොතක් මට කිසි දිනක අමතක නොවේ. මම ඒදින ස්වභාව ධර්මයාගේ අන් කිසිම ශබ්දයක නොමැති ආකාරයේ මීගිරන් ගෙනෙන, කොරල් පරවල ගැටී බිඳෙන රැල්ලේ ගැඹුරු සැවැදුම සහ දිවැටීම් ආශාවෙන් හිරු බැස ගෙන යන දිසාවට හෙමිතිට පිය මැන්නම. මා ඉදිරියෙහි වූයේ ඇත්ටාකිට්ටාව දෙසට සිනා රැලි විනිදුනා හරින, ඊදි හවඩියක් බඳු වු නහන බසින රැල්ලෙන් රාමු සවි කරන ලද, මප දැමූ හතඩු කැඩපතක් සේ වැරිච්චි සිටින මහ මුහුදයි. සැන්දෑව කඩිනම ගමනින් ලගා වෙමින් තිබිණ. ආලෝක මගින් වාදී පොල් ගස් දිලියුණි. ඒවායේ දිගු සෙවනැලි, දිය මත පතිත වී ජල තරංග වලට හසු වී ගලා ගෙන යන පැලෑටි, එසේ නැතහොත් නිලා සිටින දිය කිඳුරියන්ගේ කේශ කලාපයක් සේ දිස් වූණි. දැනගෙන මිදුණා මා යාර කිහිපයක් මගේ සිටි පාර හදිසියේම සහා වැඩුණා කැලෑ රොදක් අසලින් අවසන් වී ඇති බව පෙනුණි. නමුත් මා ඉදිරියේ වූයේ කෙබඳු මහස්කාන්ත දසුනක්ද? කුඩා නිමනියක් පුරා පැතිරුණා මීගන පැලෑටි සහ ඉහලට නැගුණා ලියවැල් වලින් සැදුණ ස්වභාවික ගෙන්තමක් සහ යුද